

OBSAH

Předmluva	6
Doporučená literatura.....	8
1 Národní účetnictví: Makroekonomický produkt a důchod	10
1.1 Základní pojmy.....	10
1.2 Základní vztahy	10
1.3 Otázky Pravda-Nepřavda.....	12
1.4 Testové otázky.....	12
1.5 Úlohy a otevřené otázky – základní úroveň	14
1.6 Úlohy a otevřené otázky - pokročilejší úroveň.....	17
1.7 Řešení	20
1.8 Doporučená literatura	26
2 Model důchod – výdaje	27
2.1 Základní pojmy.....	27
2.2 Základní vztahy	28
2.3 Otázky Pravda-Nepřavda.....	29
2.4 Testové otázky.....	29
2.5 Úlohy a otevřené otázky – základní úroveň	32
2.6 Úlohy a otevřené otázky - pokročilejší úroveň.....	35
2.7 Řešení	37
2.8 Doporučená literatura	48
3 Trh peněz.....	49
3.1 Základní pojmy.....	49
3.2 Základní vztahy	50
3.3 Otázky Pravda-Nepřavda.....	50
3.4 Testové otázky.....	51
3.5 Úlohy a otevřené otázky – základní úroveň	53
3.6 Úlohy a otevřené otázky - pokročilejší úroveň.....	55
3.7 Řešení	56
3.8 Doporučená literatura	67
4 Model AD-AS.....	68
4.1 Základní pojmy.....	68
4.2 Základní vztahy	69
4.3 Otázky Pravda-Nepřavda.....	69
4.4 Testové otázky.....	70

4.5	Úlohy a otevřené otázky – základní úroveň	72
4.6	Úlohy a otevřené otázky - pokročilejší úroveň.....	73
4.7	Řešení	73
4.8	Doporučená literatura	81
5	Hospodářské cykly a ekonomický růst	82
5.1	Základní pojmy.....	82
5.2	Základní vztahy	83
5.3	Otázky Pravda-Nepřavda.....	83
5.4	Testové otázky.....	84
5.5	Úlohy a otevřené otázky – základní úroveň	86
5.6	Úlohy a otevřené otázky - pokročilejší úroveň.....	86
5.7	Řešení	87
5.8	Doporučená literatura	91
6	Otevřená ekonomika – zahraniční obchod.....	92
6.1	Základní pojmy.....	92
6.2	Základní vztahy	92
6.3	Otázky Pravda-Nepřavda.....	93
6.4	Testové otázky.....	93
6.5	Úlohy a otevřené otázky – základní úroveň	95
6.6	Úlohy a otevřené otázky - pokročilejší úroveň.....	97
6.7	Řešení	98
6.8	Doporučená literatura	105
7	Otevřená ekonomika – platební bilance a měnový kurz	106
7.1	Základní pojmy.....	106
7.2	Základní vztahy	107
7.3	Otázky Pravda-Nepřavda.....	107
7.4	Testové otázky.....	108
7.5	Úlohy a otevřené otázky – základní úroveň	110
7.6	Úlohy a otevřené otázky - pokročilejší úroveň.....	112
7.7	Řešení	113
7.8	Doporučená literatura	124
8	Nezaměstnanost, inflace a Phillipsovy křivky	125
8.1	Základní pojmy.....	125
8.2	Základní vztahy	126
8.3	Otázky Pravda-Nepřavda.....	126
8.4	Testové otázky.....	127

8.5	Úlohy a otevřené otázky – základní úroveň	129
8.6	Úlohy a otevřené otázky - pokročilejší úroveň.....	131
8.7	Řešení	131
8.8	Doporučená literatura	139
9	Monetární politika.....	140
9.1	Základní pojmy.....	140
9.2	Základní vztahy	141
9.3	Otázky Pravda-Nepravda.....	141
9.4	Testové otázky.....	142
9.5	Úlohy a otevřené otázky – základní úroveň	144
9.6	Úkoly a otevřené otázky – pokročilejší úroveň	144
9.7	Řešení	145
9.8	Doporučená literatura	152
10	Fiskální politika	153
10.1	Základní pojmy.....	153
10.2	Základní vztahy	153
10.3	Otázky Pravda-Nepravda.....	154
10.4	Testové otázky.....	154
10.5	Úlohy a otevřené otázky – základní úroveň	156
10.6	Úlohy a otevřené otázky – pokročilejší úroveň	157
10.7	Řešení	158
10.8	Doporučená literatura	165
	Seznam použité a doporučené literatury	166

Předmluva

Tato učební pomůcka je primárně určena studentům základního kurzu makroekonomie, resp. předmětu Ekonomie 1 na všech fakultách VŠE v Praze, především pak na Fakultě podnikohospodářské. Autoři urychleně reagují na aktuální a naléhavou potřebu vyvolanou zejména přechodem na systém ECTS a snaží se zaplnit jistou mezeru v oblasti publikací cvičebnicového charakteru pokrývajících kurzy standardní makroekonomické teorie základní úrovně skutečně adekvátních ekonomickým vysokým školám, resp. fakultám. Předpokládána je také široká využitelnost textu studenty pokročilejších kurzů makroekonomie, zejména pro účely opakování. V neposlední řadě je publikace směřována ke studentům distanční formy studia a samozřejmě k učitelům všech forem i stupňů studia nejen na VŠE v Praze. Jedná se však o studijní materiál doplňkového charakteru, který rozhodně neaspiruje na pozici jediného a základního studijního pramene - s upřesněním doporučené literatury i podrobnou precizací požadavků na zkoušky či zápočty budou studenti seznámeni příslušnými vyučujícími; aktuální informace lze také získat na <http://web.quick.cz/kmie>, resp. <http://kmie.fph.vse.cz>.

Samotný text je pracovně rozčleněn do deseti hlavních kapitol s obdobnou a symetrickou strukturou. Jednotlivé kapitoly vždy obsahují: základní pojmy, základní vztahy, otázky Pravda-Nepravda, testové otázky, úlohy a otevřené otázky - základní úroveň, úlohy a otevřené otázky - pokročilejší úroveň, řešení a doporučenou literaturu. Na úvod je zařazen seznam hlavní doporučené studijní literatury na jehož položky je v textu přímo odkazováno pomocí čísla příslušné publikace; podrobnější seznam použité a doporučené literatury čtenář nalezne na konci publikace. Ve všech otázkách, úlohách a úkolech uvažujte předpoklad „za jinak stejných podmínek“; pro zjednodušení u většiny příkladů také nejsou uváděny jednotky měření. Jako hlavní studijní pramen autoři doporučují učebnici M. Helíska ([2]), resp. "průvodce" k této učebnici ([3]) - zvládnutí uvedeného textu je plně dostačující k řešení všech úloh zde obsažených, což však již nemusí vždy platit pro ostatní položky dále uváděného seznamu hlavní doporučené studijní literatury. Čtené další příklady, resp. podrobnější výklad postupu jejich řešení zájemce nalezne ve cvičebnici P. Sirůčka a kol. ([10]), resp. také v publikaci [22]; doporučit lze i pokročilejší cvičebnici T. Pavelky ([20]).

Tento materiál reprezentuje pilotní verzi cvičebnice standardní makroekonomické teorie základní úrovně určené zejména pro potřeby VŠE v Praze v kontextu nové organizace studia. Je předpokládána jeho stálá aktualizace, všestranné zkvalitňování, průběžné doplňování a rozšiřování, jakožto i nezbytné prohlubování vazeb s jinými studijními prameny, a to včetně dalších připravovaných publikací. Autoři připomínají, že k procvičované látce (včetně řazení, struktury nebo samotného obsahu jednotlivých témat) lze přistupovat také více či méně odlišným způsobem, resp. že tato cvičebnice samozřejmě neobsahuje vyčerpávající výčet všech požadovaných problémů. Záměrně jsou součástí také pasáže (především v rámci úkolů pokročilejší úrovně, ale nejenom tam) v řadě aspektů již značně přesahující nejen do pokročilejších kurzů makroekonomie a autoři zde odkazují na doporučenou literaturu.

Autoři předem děkují za všechny náměty, kritiky a návrhy na zkvalitnění textu - všechny připomínky lze směřovat na VŠE v Praze (KMIE FPH, nám. W. Churchilla 4, 130 67, Praha 3, ČR), nejlépe pomocí e-mailu na adresu postav@vse.cz .

V Praze, 18.9.2005

autoři

Poděkování

Konečná podoba textu vznikla za přispění řady konzultací s kolegy z katedry mikroekonomie a v neposlední řadě s oběma recenzenty – Ing. Tomášem Pavelkou, Ph. D. a Ing. Václavem Žďárkem. Velký dík za řadu připomínek a námětů patří Zbyňku Hacklovi.